A° 1809. N°. 143.

KONINKLIJKE COURANT.

Dingsdag, den 20sten van Zomermaand.

HOLLAND.

Amsterdam, den 20 van Zomermaand.

Wij hebben een rapport van den luitenant-generaal *Grave*, geschreven van Stralsond, den 16den dezer maand, is het [illegible] regiment, hetwelk naar Rugen gezonden was, in die stad terug gekeerd, hetzelve heeft in dit eiland een vaandel der mecklenburgsche troepen, zes stukken canon, benevens behoorende, 2 munitie- en 2 pulver-wagens hernomen, welk een en ander aan een officier van den hertog van Mecklenburg tot de overneming gelastigden hand gesteld is.

Dit regiment heeft in het eiland Rugen niet meer dan 43 gewonden gemaakt, de overige vijanden, ten getale van 150, hadden, zoodra zij tijding bekwamen van het innemen van Stralsond, zich omtrent Moukguth ingescheept en hunne koers gericht op het eiland Usedom.

De heer *de Graef*, het bevel over de linie van pruissische troepen te Anklam voerende, heeft officiel aan den luitenant-generaal *Gratien* kennis gegeven, dat er twee bataillons uit Colberg getrokken waren, met last, om deze manschappen te ontwapenen, en aan de genegtshoven overteleveren, zoo als ook de 160 manschappen door den generaal, bevorens aan den kommandant der pruissische linie overgegeven.

Daar nu de onderneming tegen *Rügen* ten einde gebragt, is een gedeelte der troepen, den 19den dezer, des morgens, van Stralsond vertrokken, de luitenant-generaal was voornemens, zich den volgenden dag wederom naar Magdenburg te begeven.

Van wegen den directeur-generaal der publieke schuld wordt, uit deze, ten einde een jeder zich voor schade zoude kunnen wachten, geadverteerd, dat door denzelven zijn afgegeven declaratoiren, om te strekken in plaats van twee vermiste nationale losrenten, gesproten uit de legerlasten van anno 1794, n°. 3380 en 3331, ieder groot in kapitaal één duizend guldens.

FRANKRYK.

Straatsburg den 10 van Zomermaand.

Men heeft alhier berigten uit het keizerlijk hoofdkwartier te Eberdorf. Volgens dezelve was er nog niets van aanbelang bij dezelve voorgevallen. Het leger van Dalmatie, onder de bevel van den hertog van Ragusa, had zich met het leger van Italie vereenigd. De drie legers zijn te zamen 200,000 man sterk, waar onder de troepen van het rijnverbond niet begrepen zijn. Het oostenrijksch leger stond nog op den linkeroever van den Donau, en het hoofdkwartier van den aartshertog *Karel* bevond zich op een afstand van 8 uren van Weenen. Men ziet binnen kort belangrijke tijdingen te gemoet.

(*Vervolg der frankfort van 11 van zomerm.*)

Paryys den 14 van Zomermaand.

Thans ziet alhier het licht het volgende

Z E V E N T I E N D E B U L L E T I N.

Weenen, den 4 van Zomermaand 1809.

De kolonel *Gorgoli*, aide-de-camp van den Keizer van Rusland, is, met eenen brief van dien souverein aan Z. M., in het hoofdkwartier aangekomen. Hij heeft berigt, dat het russisch leger, hetwelk op Olmutz trekt, den 24sten van bloeimaand, de grenzen overgetrokken was.

De Keizer heeft eergister de revue over zijne garde, zoo infanterie, kurassiers als artillerie, gehouden. De inwoners van Weenen hebben hem gejuicht, de schoone houding en den goeden staat dier troepen bewonderd.

De Onder-Koning heeft zich met het leger van Italie naar Oedenburg, in Hongarije, begeven. Naar het schijnt, zoekt de aartshertog *Jan* zijn leger aan de Raab bijeen te verzamelen.

De hertog van Ragusa is met het leger van Dalmatie, den 30sten dezer, te Laybach aangekomen.

De hitte is thans zeer sterk, en lieden, die met den Donau bekend zijn, voorspellen, dat dezelve binnen kort buiten zijne oevers zal rijzen. Men bedient zich van dezen tusschentijd, om aan de schip- en vlotbruggen te arbeiden en de palen inteheijen.

Alle de berigten, die men van den kant van den vijand ontvangt, zeggen, dat de steden Presburg, Brunn en Passau, opgeropt met gekwetsten zijn. De Oostenrijkers begroeten zelf hun verlies op 18,000 man.

Prins *Reniatowski* vervolgt met het leger van het Groot-hertogdom Warschau zijn wapengenk. Na de inneming van Sandomir heeft hij zich meester gemaakt van de vesting Radom, alwaar de vijand een verlies van 3000 man en 30 stukken geschut geleden heeft. Alle de Polen, die zich bij het oostenrijksch leger bevinden, loopen over.

De vijand is, na het mislukken zijner onderneming op Thorn, door den generaal *Dombrowski* ten levendigste vervolgd.

De aartshertog *Ferdinand* zal van zijne onderneming niets anders dan schande inoogsten. Hij moet met zijne magt, die tot op het derde gedeelte gesmolten is, in oostenrijksch Silezie aangekomen zijn.

De generaal *Wibicki* heeft zich door zijne vaderlandsliefde gevoelens en zijne werkzaamheid zeer onderscheiden.

De graaf *van Metternich* is te Weenen aangekomen. Hij zal aan de voorposten, tegen het fransch gezantschap, aan hetwelk de Oostenrijkers, tegen het regt der volken, paspoorten geweigerd hadden, en dat door hen naar Pest vervoerd is, uitgewisseld worden.

(*Moniteur van den 15 van zomerm.*)

Brief van den hertog van Ragusa.

S T U K I.

Ik heb de eer aan Uwe Maj. te berigten, dat, van den prins Onder-Koning de tijding ontvangen hebbende, dat het oostenrijksch leger in Italie deszelfs terugtogt bewerkstelligde, ik mij, den 14den van bloeimaand, op marsch begaf, om in Kroatie te rukken; den 16den vonden wij den vijand in de schoone stellingen, sedert veertien dagen, door hem bezet, en wij tastten hem daar in aan. Na een hevig, doch kort gevecht, werden alle de stellingen op den berg Kitta door de afdeeling Clauzel ingenomen. Wij hebben den vijand 300 man gedood, 6 à 700 gekwetst en 500 gevangenen genomen: vele hebben hunne wapenen weggesmeten, om te spoediger tusschen de rotsen te kunnen vlugten, zoo dat 3 à 4000 man verstrooid zijn, en aan zijn leger ontbreken. Onder de gevangenen bevinden zich vele officieren, en in het getal dezer laatsten, de generaal *Stoissevich*, alhier het opperbevel gevoerd hebbende. De sterkte van het vijandelijk legerkorps bestond uit 19 bataillons, alle kruisten- of grens-regimenten: slechts 12 dezer bataillons zijn in gevecht geweest, de overige waren naar Neder-Zermagna afgezonden.

Den anderen dage, den 15den, trok ik op den vijand aan, die de verschansingen bezette, welke hij te Popina had aangelegd: bij onze aannadering, verliet hij dezeverschansingen, zonder dat het mogelijk was, hem in gevecht te brengen, uit hoofde der groote snelheid waarmede hij aftrok. Den 16den, des avonds, volgde ik hem tot voor Gradschatz, en ik kastte met mijne voorhoede de achterhoede aan, welke hij in de herg gezet gelaten had, ten einde de terugkomst te begunstigen van twee bataillons, die hij te Ervenich had. Zijne achterhoede werd geslagen, wij vervolgden dezelve uit alle hare stellingen en vervolgden haar tot op het vlakke veld, alsnoen deze de vijand haar ondersteunen door zijne geheele magt, en door de bataillons, welke van Ervenich moesten komen, op onzen flank. Waren, en zij, door den aard des gronds, veel volks van ons bezig hielden, en dat, van den anderen kant, het geheel leger den tijd niet had gehad, om aantekomen, vloeide hier uit voort, dat wij ons in het geval bevonden, om op het vlakke veld een gevecht te leveren tegen eene veel sterkere magt, een gevecht dat wij met hardnekkigheid uithielden. Wij hebben alle de stellingen behouden en alle de voordeelen, die wij behaald hadden. Het gevecht eindigde, ten 10 uren des avonds. De vijand nam den avond te baat, om Gradschatz te ontruimen, hetwelk wij, met den dag bezettede. In dit laatst gevecht werd ik, door een schot, aan de borst gewond, doch de wonde is gering, de kogel heeft slechts geschampt, en ik verrigt des niet te min mijne bezigheden.

De vijand hebt tusschen Gradschatz en Gospich post gevat. Wij zullen hem volgen, zoo dra de artillerie en noodbehoeften, die ik niet over de bergpassen konde medevoeren, en welke zich nu in bewegingsgereede stellen voor dat wij meester van den grooten-weg zullen zijn, zich bij ons zullen hebben vervoegd. Ik hoop, dat mijne morgen zal geschieden, deze stukken overmorgen op weg zullen gaan.

Ik kan niet verzuimen, het aan de in gevecht geweest zijnde troepen te geven, te weten: het 1ste regiment lichte infanterie, het 11de der linie, en aan de dappere en waardige kolonels dezer regimenten, *Bertrand*, *Bachelu* en *Minal*, de laatste

noemde heeft zeven wonden bekomen, waarvan, gelukkiglijk, niet een gevaarlijk is. Ik ben insgelijks lof verschuldigd aan den generaal *Clauzel*, en moet bijzondere melding maken van den generaal *Delzons*, welke tot het goed gevolg zeer veel heeft toegebragt.

Het getal der dooden en gekwetsten, aan onze zijde, in de beide gevechten, bedraagd 300.

Ik ben met den diepsten eerbied, enz.

In het hoofdkwartier te Gradschatz, den [illegible] maand 1809.

De hertog van RAGUSA, *generaal en-chef van het leger in Dalmatie.*

N°. II.

Brief van den hertog van RAGUSA.

SIRE!

Ik heb de eer gehad, Uwe Maj. verslag te doen van den aanvang der krijgsverrigtingen door uw leger van Dalmatie; van de vernietiging der vijandelijke legers op den berg Kitte; van het gevangen nemen des opperbevelhebbers *Stoissevich*, en van het gevecht van Gradschatz. Ik ben Uwe Maj. nog verschuldigd een verslag der gebeurtenissen te doen, welke vervolgens hebben plaats gehad.

De artillerie en levensmiddelen, die ik uit Dalmatie verwachtte, op den 19den, bij mij zijnde aangekomen, begaf ik mij, den 20sten, op marsch naar Gospich, den 21sten, des morgens zeer vroeg, kwam ik in het gezigt van Gospich aan. De vijand was versterkt door de kolonnen Oh'ovutz en Ervenich, die 4000 man sterk waren en zich nog niet in gevecht hadden bevonden. Hij had daarenboven nog twee bataillons bekomen van het regiment van het Banaat, en had de geheele bevolking onder de wapenen gebragt. Zijne magt bedroeg het dubbeld van de onze. De stelling des vijands was schoon. Gospich ligt aan het vereenigingspunt van vier rivieren, zoodanig, dat, van welke zijde men ook aankomt, men er noodwendig twee moet overtrekken. Deze rivieren zijn allen zeer opgekist; men kan dezelve niet overkomen, dan tegen over de groote wegen, en in dit saizoen is slechts eene enkele waadbaar. Ik besloot Gospich niet in het front aantetasten, maar die stelling omtetrekken, zoo dat ik den aftogt des vijands scheen te bedreigen. Om dit oogmerk te bereiken, moest men eene der rivieren, onder het bereik van het geschut des vijands, hetwelk op batterijen geplant was, die hij aan de overzijde der Licca had opgeworpen, overtrekken, of wel, men moest bergen overgaan, die bijzonder steil en moeijelijk zijn, en waar de Kroaten met voordeel tegenstand hadden kunnen bieden. De vijand, den tegen-over liggenden oever bezet houdende, moest men hem van denzelven verdrijven, ten einde de brug, die hij had afgebroken, te herstellen. Twee compagnien voltigeurs van het 8ste regiment, onder de bevelen van den kapitein *Bouvillon*, eene waadbare plaats doorgetrokken zijnde, vervulden dit oogmerk, dewijl de vijand, op de sterkte zijner stelling rekenende, aldaar weinig magt had: zij bezetten twee kramsgewijze uitstekken (*pitons*), die aan de rivier grensden. Naauwlijks was deze beweging ten uitvoer gebragt, of de vijand deboucheerde langs de brug van Bélay, en trok de afdeeling Montrichard, welke de afdeeling Clauzel volgde, tegen. Ik gaf oogenblikkelijk aan den generaal *Clauzel* last, om, met den generaal *Delzons* en met het 8ste regiment ligte infanterie, de kleine rivier, die voor ons lag, overtetrekken, ten einde de kleine hoogten te bezetten, waarvan zich de voltigeurs reeds hadden meester gemaakt, en die, bijaldien hij mogt worden aangevallen, met de grootste hardnekkigheid te verdedigen. Ik gaf hem gelijkelijk last, om de andere regimenten een weinig tot zijne afdeeling te doen toenaderen, zoo dat hij de afdeeling Montrichard, met dewelke ik den vijand, die thans deboucheerde, meende te bevechten, zoude kunnen ondersteunen.

De vijand marcheerde tegen ons in vier kolonnen; ik had welhaast de geheele afdeeling Montrichard in slagorde geschaard, en na in mijnen post te zijn verbleven, om het ontwerp des vijands wel te doorgronden, besloot ik de kolonnen in het centrum, door het 18de regiment ligte infanterie, te doen aanvallen; aan het hoofd van hetzelve was de generaal *Soyez*, terwijl het 79ste regiment, hetwelk door den kolonel *Girard* gekommandeerd werd, en bij het welk zich de generaal *Montrichard* bevond, den regtervleugel van het vijandelijk leger in toom hield. De aanval van het 18de regiment was bijzonder luisterrijk: het is onmogelijk eenen vijand met meer kloekmoedigheid en vertrouwen op zijn eigen krachten aantegrijpen, dan dit dappere regiment deed; de vijand werd overhoop geworpen en verloor drie stukken geschut. In dezen roemvollen aanval werd de generaal *Soyez* zwaar gewond. Ik deed onmiddelijk het 18de regiment, door het 5de, onder de bevelen van den kolonel *Plauzonne*, ondersteunen, hetwelk nu op den linker kolon des vijands dantrok, en dezelve aan het deinzen bragt, de vijand zich halstarrig daar weder tegen in begevende, zond magtige versterkingen, welke van onze zijde nieuwe pogingen verijdelden. Het 79ste regiment, zadat den regter-vleugel des vijands gevolgd was, had zich aan ons centrum aangesloten, door een bergje, hetwelk hen van hetzelve scheide, omtetrekken. Ik plaatste het 8ste regiment, onder de bevelen van den generaal *Launay* en van den kolonel *Boyer*, op eene tweede linie, en een bataillon van het 11de regiment, welk ik van de afdeeling Clauzel afnam, in reserve. De vijand eene nieuwe poging gedaan hebbende, werd door het 79ste regiment met desgelijks zelfs gewonnen dapperheid ontvangen, en een bataillon, deed op denzelven een aanval, terwijl het 8ste regiment hetzelfde van zijne zijde deed. Deze aanval was zoo hevig, dat de vijand zich in de rivier wierp, en een groot getal van zijn volk er in verdronk; alles wat overgekomen was, zou vernield zijn geweest, indien 12 stukken geschut, die de vijand aan den anderen oever der Licca geplaatst had, geenen hinderpaal hadden toegebragt aan het verder vervolgen van denzelven. Met deze poging liep de dag ten einde.

Aan mijnen linkervleugel werd de generaal *Launay*, die, aan het hoofd der 79ste en 81ste regimenten aanviel, zwaar gekwetst. Gedurende dat deze zaken voorvielen, zond de vijand zes bataillons af, om den post, dien het 8ste regiment ligte infanterie bezette, te doen aanvallen. Dit korps, een der dappersten van het Transch leger, hetwelk onder de bevelen stond van den kolonel *Bertrand*, en hetwelk de generaal *Delzons* zeer goed had gerigt, wederstond dien aanval met veel kracht en standvastigheid: na vele vruchtelooze pogingen, om dien post met geweld te veroveren, hield zich de vijand bezig met denzelven omtetrekken. Hij zoude in gevaar geraakt zijn, toen ik den generaal *Clauzel* gelastte, om aan den generaal *Delzons* de drie bataillons van het 11de regiment, onder bevel van den kolonel *Bacheler*, toetevoeren; niet alleen, om het 8ste regiment te beveiligen en te ondersteunen; maar ook, om aanvallenderwijze te handelen en den aftogt van het geheel vijandelijk korps, die denzelven had omgetrokken, te bedreigen. De generaal *Delzons* maakte het best gebruik van zijne magt, en het 11de regiment hield in deze omstandigheden zijn ouden naam op. In minder dan drie kwartier uurs, verloor de vijand alle zijne stellingen, door geweld, of ontruimde dezelve; en deze uitkomst maakte een einde aan het gevecht.

Gedurende den nacht was men met de grootste werkzaamheid bezig aan het herstel van de brug, welke doorgebroken was. Mijn voornemen was, dezelve voor het aanbreken van den dag met mijne geheele magt over te trekken, ten einde mij zoo spoedig mogelijk onder het bereik des vijands te bevinden, niet onderstellende, dat hij een oogenblik zijnen terugtogt zoude vertragen. Het werk aan de brug hield langer aan dan ik gedacht had, en het vervoeren mijner gekwetsten was zoo moeijelijk, dat op den middag de troepen nog niet in staat waren hare beweging te volbrengen. Van eenen anderen kant, had de vijand, met vier a vijf duizend man eene aanvallende beweging gedaan, langs de Licca opwaarts rukkende. Dat vertrouwen van den vijand scheen voorttekomen uit de aanstaande komst van hulp, welke de generaal *Knesevich* aanvoerde, en die men zeide, dat slechts weinige marsch uren verwijderd was. Nogtans trok de afdeeling Montrichard de beek over, zonder verontrust te worden; terwijl, zoodra het hoofd mijner kolonnen zich aan den ingang der vlakte vertoonde, zich de vijand tot den aftogt gereed maakte, deszelfs troepen, welke langs de Licca opgetrokken waren, terugriep, en zich voor ons kwam in slagorde stellen met zeven bataillons en eene groote menigte geschut, ten einde de toegangen, uit welke wij van de gebergten in de vlakte moesten doordringen, te bevechten. De generaal *Delzons*, aan het hoofd van het 23ste regiment, won zoo veel gronds hij kon, aan de oevers der beek, en, naauwlijks had de generaal *Soyez*, sedert het bekomen van zijne wond, de 5de en 18de regimenten geschaard, of hij rukte tegen den vijand aan, dien hij tot den terugtogt noodzaakte. In een oogenblik wonnen wij gronds genoeg, om het leger zonder gevaar te scharen. Dit gevecht is zeer vereerende voor den kolonel *Plauzonne* en voor het 5de regiment. De invallende nacht belette ons, van deze voordeelen nut te trekken, en de dag genaakt zijnde, zagen wij geenen vijand meer.

Den 23sten, trokken wij te Gospich binnen. Den 24sten marcheerden wij op Ottochatz, en ontmoetten den vijand in de stelling van Jans, zich op onze aannadering terugtrekkende. Den 25sten, kwamen wij voor Ottochatz, alwaar zich nog de achterhoede van des vijands leger bevond, sterk zes bataillons, met geschut en bagage. De bruggen afgebroken zijnde, trokken wij al de moerassen van Ottochatz om. De generaal *Delzons*, aan het hoofd des 8sten regiments, ondersteund door het 23ste der afdeeling Clauzel, verdreef den vijand uit al de stellingen, welke dezelve bezette, om den landweg te dekken. Dat gevecht, zoo wel als al die hetzelve waren voorafgegaan, was luisterrijk voor het 8ste regiment; terwijl de generaal *Delzons*, volgens deszelfs gebruik, dit gevecht met groot beleid en manmoedigheid bestuurde. Hij heeft in hetzelve eene wond bekomen, welke, zoo ik hoop, hem niet beletten zal, weldra den dienst wederom waartenemen. Zoo de generaal *Montrichard* zich niet drie uren achteraît bevonden had, ware des vijands achterhoede baarblijkelijk vernield, en diens geschut en bagage veroverd geweest. Des nachts trok de vijand in allen spoed op Carlestadt terug: eenige bagage is nog in onze handen gevallen.

Den 26sten zijn wij te Segna binnen getrokken, en den 28sten te Fiume, alwaar het leger zich op den 29sten zal verzamelen, en van waar het den 31sten zal vertrekken, om zich bij het leger van Italie te voegen.

Den vijand werden in dezen korten veldtogt omtrent 6000 man buiten gevecht gesteld. Er is eene groote menigte deserteurs geweest. Wij hebben veertien uren alle dagen gemarcheerd of gevochten, en de soldaten hebben zich, te midden van het gebrek, van vermoeijenissen en gevaren, altoos de goedheid van Uwe Maj. waardig getoond.

Ik behoorde de lofspraak te maken van alle de kolonels, officieren en soldaten; want zij zijn allen met den besten geest bezield; maar ik kan niet te veel goed spreken van de kolonellen *Bertrand*, *Plauzonne* en *Bacheler*, welke officieren van de groote verdiensten zijn.

Ik ben ook zeer veel lof verschuldigd te geven aan den generaal *Clausel*, en moet den generaal *Tirlet*, kommandant der artillerie, bijzonder prijzen, ook moet ik bijzondere melding maken van den generaal *Delaure*, opperhoofd des generalen stafs en van

den eskadron-chef *Ainet*, die het bevel over de ruiterij heeft gekregen.

Wij hebben in die drie verschillende gevechten 400 dooden en gekwetsten bekomen.

Ik ben met den diepsten eerbied,

Van Uwe Maj., de zeer gehoorzame, zeer onderdanige en zeer toegenegen dienaar en getrouwe onderdaan,

(*getekend,*) *De hertog van* RAGUSA, *generaal-en-chef.*

Uit het hoofdkwartier van [illegible]

(*Moniteur van den 15 van hooimaand.*)

(De overige brieven, die op het bulletin volgen, hierna.)

BEIEREN.

MUNCHEN, *den 8 van zomermaand.*

Wij hebben hier het volgend officieel verslag van de omstandigheden wegens den opstand, die thans op nieuw in Tyrol en Voorarlberg is uitgebarsten, bekend gemaakt:

» Toen de Tyrolsche in opstand zijnde boeren zich onderworpen hadden, was er eene bezending, bestaande uit een geestelijken, een burger en een boer, den weg naar München had genomen, om op nieuw in naam van hunne medeburgers, den eed van getrouwheid aan den koning te doen en zijne zachtmoedigheid af te smeeken. Vervolgens de maarschalk *Lefebvre*, hertog van Dantzig, met de 3de afdeeling van het Beiersch legerkorps, kommandeerde dertien geharnaste *landwehr* naar Salzburg, ten einde zich van zijne verdere bewegingen te verzekeren, en hij liet de 3de afdeeling, onder de bevelen van den luitenant-generaal *Deroi*, te Inspruck.

» Deze afdeeling werd den 25sten van bloeimaand, des namiddags, aangetast door een aanmerkelijk korps tyrolsche opstandelingen van Pusterthal en Wintschau, bij welke zich 600 man oostenrijksche infanterie had gevoegd, die met 3 stukken kanon over den Brenner waren gekomen.

» Het gevecht was zeer hevig; de voorposten moesten verscheiden malen voor de meerderheid van getal wijken; zij namen echter telkens hunne stellingen weder in, die zij niet alleen behielden, maar ook, bij het nadeten van den vijand, de stukken in hunne gebergten dreven, latende een groot getal dooden op het slagveld.

» De opstandelingen, door dit verlies ontmoedigd, hielden zich gedurende drie dagen in hunne schuilplaatsen verborgen; en den 26, 27 en 28sten van bloeimaand was alles aan beide zijden gerust.

» In dien tusschentijd was het getal der muitenden vermeerderd, en den 30sten vielen zij des morgens ten 9 uren, op niet zeer veel sterker macht, het korps te Inspruck aan. Het gevecht duurde den ganschen dag, in het nadeel dat aan de gebergten grenst, met een aan beide zijden omtrent gelijk voordeel. Eindelijk, den 30sten, des avonds ten 7 uren, werden de opstandelingen op alle plaatsen terug gedreven; maar zij bleven in de nabuurschap op de bergen, alwaar men hen niet kon vervolgen.

Het detachement van den luitenant-kolonel *van Waldschmidt* was te Halbrucke aangevallen geworden door een talrijk korps weerspannigen, ondersteund door oostenrijksche troepen van linie en artillerie, en die gedacht hadden hier ons leger-korps te kunnen omtrekken; doch de opstandelingen werden ingelijks bij deze gelegenheid met verlies terug gedreven.

Terwijl dit gebeurde, hadden de bewoners van het boven dal der Inn, die zich tot dus verre stil gehouden en getrouw aan hunne herhaalde beloften gebleven waren, op nieuw de wapens opgevat, die van de Wintschau en de bovenstreken van de Schwaz en van Rattenberg geraakte eveneens in opstand, en de geheele benedene vallei van de Inn bevindt zich nogmaals onder de wapenen.

Hier door werd alle gemeenschap der afdeeling met Beijeren, gelijk ook de levensmiddelen, van alle kanten afgesneden; het was niet mogelijk mondbehoeften voor de troepen te bekomen uit de plaatsen, die men bezette; de inwoners van Inspruck, welke door hun [illegible] niet verdienden uitgehongerd te worden, hadden [illegible] de meest noodzakelijke levensmiddelen; de afdeeling had een groot gedeelte van hare krijgsbehoeften verbruikt, en er was geen middel om dezelve weer aantevullen.

» Deze omstandigheden deden den generaal-kommandant besluiten, terug te trekken, hetwelk aan te meer zwarigheid onderhevig was, wijl de oprorigen overal de bruggen hadden afgebroken.

» De oostenrijksche bevelhebber oordeelde geregtigd te zijn, een officier met een' trompetter aan den luitenant-generaal *Deroi* te zenden, om hem met zijn korps op te eischen. Men gaf op deze voorstelling het verdiend antwoord.

» Gedurende den marsch, zond de benachte majoor *Teimer* aan den kommandant de onderstaande schriftelijke sommatie, welke genoeg is, om hem te kenschetsen, en te toonen in hoe verre deze hoofden der opstandelingen, die maar al te veel door hunne ongerijmde vertelsels zijn gelaagd, om een onkundig volk te misleiden en in het ongeluk te storten, de onbeschaamdheid drijven, en zich in hunne verblindheid verbeelden, zoodanige ellendige middelen tegen de beijersche troepen te kunnen gebruiken.

» De bruggen over de Inn, van Hall, Valters, Schwaz en Rattenberg, konden niet schielijk genoeg hersteld worden; de inwoners, die men opgeeischt had, om er aan te komen arbeiden, hadden op de trompetters en de officieren, die men hun had gezonden, geschoten; de eerste luitenant *van Gunther* was, bij het volbrengen dezer zending, te Rattenberg gedood; derhalve kon de afdeeling haren aftogt niet doen langs den grooten weg; zij moest den linker-oever van de Inn volgen, door bosschen en onbruikbare gebergten; tevens de weerspannelingen, die er zich versterkt hadden, op onze troepen vuurden.

» Ondanks deze hinderpalen, gelukte het aan de afdeeling, door hare dapperheid en vaardigheid, in twee marschen, op Kufstein terug te trekken, en eene stelling te Rosenheim te nemen, zonder noch artillerie, noch krijsvoorraad, noch veldtros verloren te hebben, of een aanmerkelijk verlies aan manschap te ondergaan.

Zie hier de sommatie, waarvan hier boven gewag is gemaakt:

Aan den beijerschen krijgsbevelhebber te Inspruck.

» Ik ben hier met 60,000 busschieters en militairen uit gansch Wintschauw en Innthal. Mijn metgezel is te Bergusel en in de omstreken met eene even zoo aanzienlijke magt. Ik heb gisteren het geheel korps van den graaf *van Arco* te Scharnitz en Linisch vernietigd; slechts een klein getal is er van ontkomen, hetwelk de treurige tijding van het lot hunner broederen is gaan bekend maken. Alle de engten van Tyrol zijn sterk bezet; er is geene mogelijkheid van te ontsnappen.

» Derhalve biedt ik den beijerschen troepen eene voor hun loffelijke kapitulatie aan. De menschelijkheid maakt het mij tot een pligt, om niet aan de beijersche troepen, die van alle kanten omgeven zijn, eene onteerende overeenkomst voor te slaan. De zekerheid den personnen de meest broederlijke behandeling moeten er den grondslag van zijn. Maar, indien men den tijd van zachtmoedigheid laat voorbijgaan, zal het bloed nog heden nutteloos stroomen, indien ik binnen een half uur geen voldoend antwoord ontvang, zal de slagting weder beginnen, en ik zweer, dat geen genade zal gegeven worden, al ware het aan den laatsten beijerschen soldaat."

TEIMER, *oostenrijksch majoor en opper-kommandant der Tyrolers.*

P. S. (Met potlood op den kant geschreven.)

» In dit oogenblik ontvang ik op den weg tusschen Ziel en Kramefwitten een posthode van Schonberg, in Karinthie, die mij de tijding brengt, dat het fransch leger van Weenen, den 22, 23 en 24sten, vernield is; dat Pruissen en Rusland zich met ons vereenigd hebben; dat de aartshertog *Ferdinand* reeds in Zwaben is; en Neurenberg, Augsburg, München en Ulm bezet moet hebben. Het is zeker, dat 9 oostenrijksche bataillons, voor drie dagen, te Bregenz zijn binnen gerukt; een ander rukt over Kempten en Schongau aan; 20,000 inwoners van Voorarlberg zijn op marsch. In een half uur antwoord, of ik geef sein tot een algemeenen aanval. Men kan een beijersch officier zenden, om mijn leger te zien."

(*Journal de francfort van den 12 van zomerm.*)

STERFBERICHT.

De vermaarde muzijkmeester en componist *Joseph Haydn*, is volgens berigten uit Weenen, op den 30sten van bloeimaand, te Gumpendorf, in den ouderdom van 79 jaren, aan een verval van krachten, overleden.

PUBLIEKE FONDSEN.

Den 14den van zomermaand waren, op de beurs van Parijs, de 5 pCts. consol. interest doende met 22 van lentem. 1809, 81 fr. 90 c.; *idem*, met 22 van herfstm. 1809, 79 fr. 50 c.; de aktien van de bank, 1256 fr. 25 c.

ZEETIJDING.

Den 18den van zomermaand, in Texel niets binnengekomen. Hierter is nog binnengekomen *B. Martens*, de jonge Jan, van Fahrsund, nog is hier na posttijd binnengekomen een tjalkschip, de naam onbekend, hetzelve is heden morgen, na verlies van anker en touw, door behulp van eene loodschuit, achter Wieringen gebragt; niets uitgezeild; de wind N. W.

MINISTERIE van den EEREDIENST en BINNENLANDSCHE ZAKEN.

*** Door het overlijden van *Jeremias Baert*, de post van schoolonderwijzer en voorzanger op den dorpe van Cleverskerke, in Walcheren, vacant zijnde, worden alle die gunea, duarton inclinerende, mits de vereischte bekwaamheid bezittende, en de bij de wet bepaalde bewijzen van algemeene toelating en goed gedrag kunnende produceren, uitgenoodigd, om zich te adresseren bij den schout en predikant der voornoemde gemeente, uiterlijk voor den laatsten van hooimaand 1809. Bedragende de traktementen en emolumenten aan die posten geaccrocheerd jaarlijks *f* 314.

MINISTERIE van OORLOG.

*** Ingevolge autorisatie, en onder andere approbatie van Z. E. den minister van oorlog, zal de kolonel *J. C. Siderius*, directeur in de directie van Waal en Maas, of bij absentie de kapitein bij het koninklijk korps artillerie en genie, *D. L. de la Roellatte*, districts-kommandant van den IJssel, gecharggeerd met den dienst der fortificatien, in het openbaar, aan den minstebiedenden aanbesteden te Doesburg:

1°. Het herstellen der schaden door den storm en het hoge water van den 31sten van louwmaand laatstleden veroorzaakt, aan [illegible] fikatie aardewerken.

2°. Het herstellen der schaden, als boven veroorzaakt, aan [illegible] mer en metselwerken.

Deze aanbesteding zal geschieden den 27sten van zomermaand 1809, [illegible] voormiddags ten tien precies, ten huize van den [illegible] Dijk, in het kasteel Lagemaat te Doesburg, bij wien de bestekken acht dagen te voren zullen kunnen, nader onderzogt bekomen worden bij den voornoemden kapitein.

*** Ingevolge autorisatie en op nader approbatie van Z. E. den minister van oorlog, zal de kolonel en directeur der directie van Wart en Dallas, *J. G. Siderius*, of bij deszelfs absentie de eerste luitenant bij den staf van het koninklijk korps artillerie en genie *D. Bos*, publiek verpachten:

De geheele visscherij in de fortificatie-grachten der vesting Zutphen, voor den tijd van twee achtereenvolgende jaren, aangang nemende den 1sten van hooimaand 1809, en eindigende den laatsten van zomermaand 1811.

Deze verpachting zal geschieden op woensdag den 21sten van zomermaand 1809, des voordenmiddags ten 11 uren, ten huize van den kastelein *Z. van Arnhem*, in het logement de oude-klok, te Zutphen, alwaar de condities voor een jeder ter lezing liggen.

MINISTERIE van JUSTITIE en POLITIE.

*** De *gebroeders van Cleef*, 's Konings boekverkoopers, te Amsterdam en te den Haag, hebben, van maandag dien ryden tot zaterdag den 17den van zomermaand 1809, voor de koninklijke bibliotheek en het ministerie van justitie en politie, ontvangen drie exemplaren van ieder der navolgende uitgekomen werken:

Bilderbuch (Verhandeling over de vaderlanders), groot 8°., te Amsterdam, bij *J. Allart*.

Register der dagreten, 9de stukje, groot 8°.; bij denzelfden.

Geographie des enfans, klein 12°.; bij denzelfden.

Historien en zonderlinge gevallen, 2de deel, 2de druk, klein 8°., bij denzelfden.

De adel, groot 8°.; te Amsterdam, bij *W. Bolt* en *P. Bertram en comp.*

A. Mos, Readegang voor landbouwers der overstroomde landen, enz., groot 8°.; te Nijmegen, bij *C. J. van Goor*.

Kleine plaaten, afbeeldingen und bilder für kinder, klein 24°.; te Amsterdam, bij *Bohmann & comp.*

Conversations-lexicon, 6e, 7e, 8e en 9e deel, in 8°., te Amsterdam, bij *Fr. Kunst en Industrie kantoor*.

Freiherr von Gross, Militärisches handbuch, mit eine atlas; door hetzelfde.

Von Wassenbach, tückerfinterungs air grösser manier, te abth.; door hetzelfde.

C. Au Rudolphi, Historia naturalis, tom. II, groot 8°.; door hetzelfde.

Die probe, ein lustspiel, in 8°.; door hetzelfde.

De Montfort, oder die folgen des hassen, ein trauerspiel; door hetzelfde.

Graf Basil, ein trauerspiel; door hetzelfde.

Die Wahl, ein lustspiel; door hetzelfde.

Wassenbach, memorien über meine verhaltnisse zum preussischen staat, 1e band; door hetzelfde.

Die lage der welt von *Wassenbach*, klein 8°.; door hetzelfde.

Dutens, Lebensbeschreibung, übersetzt von *J. H. von Meyer*; door hetzelfde.

Friedrich den Grossen, unterredungen mit mir, in den jahr 1782, klein 8°.; door hetzelfde.

Le commerce, par *Reimarus*, klein 8°.; door hetzelfde.

Parallelen, von *C. Di Rosa*, 1e theil, klein 8°.; door hetzelfde.

Aladin oder die wunderlampe, klein 8°.; door hetzelfde.

C. Sprengel, Historia rei herbariæ, tom. II; door hetzelfde.

J. Sinclairs handbuch der gesunthait, groot 8°.; door hetzelfde.

A. Wagner, Grundzuge der kleine strategie, groot 8°.; door hetzelfde.

Etwald, oder die folgen der Eingeizes, groot 8°.; door hetzelfde.

Historische gedenkwurdigkeiten zur geschichte des preussischen staat, groot 8°.; door hetzelfde.

Bericht omtrent het gebruik der letterhouten voor het leeren spellen, met de houtjes; te Leijden, bij *D. Dumortier en zoon*.

J. van Voorst, Oratio, enz., in 4°.; te Leiden, bij *A.* en *J. Honkoop*.

Rondgezigt op Belvedere, gekleurd 4e; te Nijmegen, bij *Vieweg*.

Verdenius van Dolder, Vruchten der eenzaamheid; te Rotterdam, bij *N. Cornelisz*.

Entrop-Muller, Hoe moet men het Code Napoleon studeren? in 8°.; te Amsterdam, bij *P. den Hengst en zoon*.

Over de zonden en de verlossing door Jezus-Christus, in 4°.; te Leeuwarden en Amsterdam, bij *van der Sluis* en *Brave*.

Claas, Zedekundige tafereelen voor de beschaafde jeugd, in 12°.; te Groningen, bij *W. Wouters*.

Vijftig kleine volkomen verstaanbare vertellingen voor kinderen, in 4°.; bij denzelfden.

Naamlijst der stad Amsterdam, van bloeimaand 1809 tot bloeimaand 1810, in folio; te Amsterdam, bij *D. van Keen* en *J. Smith*.

Silhouet van D°. *N. van der Tunk*, met bijschriften van de heeren *van Heijninge Bosch* en *Wester*; te Groningen, bij *J. Oomkens*.

MAANDWERKEN.

Maandwerkje van naar de natuur geteekende studien, door *Marcus*, n°. 5, in folio.

MINISTERIE van den WATERSTAAT.

*** De minister van den waterstaat zal, onder deszelfs nadere approbatie, op donderdag den 29sten van zomermaand 1809, des namiddags ten 3 uren, in het logement den doelen, te Groningen, door den inspecteur in het vijfde district van 's rijks waterstaat, *J. Bosdijk*, publiek doen aanbesteden, de navolgende werken, als:

1°. Het in een rijd- of vaarbaren staat brengen en onderhouden van den zoogenaamden heerenweg, van Helpman af, tot aan den Haarendermolen, voor den tijd van twee achtereenvolgende jaren.

2°. Het maken en vernieuwen van de volgende bruggen, tillen, pijpen en boogen, met het leveren van de daartoe benoodigde bouwstoffen, als:

a. Het vernieuwen van de draaibrug in de stad Groningen;

b. Het maken van eene steenebrug, ter vervanging van de oude til aan de Ruiterspoort, in het Wester-kwartier;

c. Van eene steene ditto, ter vervanging van de zoogenoemde bloemtil, aldaar;

d. Het herstellen der defecte noorderhoogte, in het Humsingo-kwartier;

e. Het vernieuwen van de looptil, genaamd de Warfhuisertil, aldaar;

f. Het maken van eene steenebrug, ter vervanging der oude Teissematil, aldaar;

g. Dito van eene steenebrug, genaamd de Schiestil, aldaar;

h. Dito van een steenen pijpje, ter vervanging der oude huister batte, in het Humsingo-kwartier; en

i. Het vernieuwen van de boute til, genaamd de Wierdumertil, aldaar.

3°. De reparatien en verbeteringen van alle de metzel- en timmerwerken, benevens de schilderwerken aan de onderscheidene tillen, bruggen, brugjes en vaaten in opgemeld district.

Bestekken volgens bestekken, ter lezing liggende in den doelen, en bij *van der Molen*, te Groningen, gelijk ook te Schoobos.

Nader ouderrigting te geven en aanwijzing *in loco* te doen doende de opzigters *Bonzama* en *de Jong*, te Groningen, voornoemd.

*** De minister van den waterstaat zal, door den inspecteur-generaal *L. Blanken Jansz.*, in het openbaar en op nadere approbatie, perceelsgewijze doen aanbesteden:

Het aanleggen en opwerken van eenen gedeelen nieuwen zuider-lingendijk, over de spijksche velden, beginnende bij de zoogenaamde broeksche sluis, aan het boven-einde, en sluitende aan het beneden-einde van den spijkschen polder, langs den ouden lingendijk, aldaar.

Idem, een dito nieuwen dijk, over de apensche zoomlagen.

Deze aanbestedingen zullen geschieden, op het dorp Spijk, in het groot-vendhuis, aldaar, op dingsdag, den 27sten van zomermaand 1809, des middags ten twaalf uren.

De bestekken zullen vijf à zes dagen vóór de besteding ter lezing liggen in de herbergen te Spijk, Aperen, Heukelum, Leerdam, Gorinchem, in den doelen, en bij *van Dongen*, aan de waterpoort, Werkendam, Hardinxveld, Giessendam, Sliedregt, Papendregt en Strien, in de regthuizen, Dordregt, in Bellevue, Rotterdam, in het groot-schippershuis, Delfshaven, in de gouden molen, aan het haarlemsche veer, Amsterdam, in de nieuwe stads-herberg, aan de buiten-kant, Utrecht, bij *van Raay*, buiten de Tolsteeg-poort, Vianen, in de roos, en Culemborg, in het veerhuis en toelast, aldaar, terwijl, drie dagen vóór de bestelling, door de landmeters en opzigters van den waterstaat, aanwijzing *in loco* zal worden gedaan.

*** De minister van den waterstaat brengt ter kennisse van ieder, wien zulke zouden mogen aangaan, dat, onder deszelfs nadere approbatie, door den inspecteur bij den waterstaat des rijks, in het achtste district, *C. L. Bruinings*, zal worden aanbesteed, op maandag den 26sten van zomermaand 1809, des middags ten twaalf uren, in de herberg de drie snoeken, te Hardinxveld, de gemelde defecten aan de onderscheidene 's rijks rivierwerken, op en omtrent de linie de Merwede, met de levering van alle de daartoe benoodigde materialen, beneveus drie-honderd lasten grove afbraaksteen; zulks in twee perceelen, als:

I. De werken, van boven het fort Loevestein en de stede Woudrichem gelegen, tot beneden den sleeuwijkschen schaardijk.

II. De werken, van beneden de werkendamsche [illegible] gelegen, tot aan veer en Papendregt, benevens de onderscheidene beplantingen der kilden.

De bestekken daarvan zullen, ter lezing liggen, te Papendregt, Sliedregt en Giessendam, in de respective regthuizen; te Hardinxveld, in de drie snoeken; te Werkendam, in 's lands welvaren; te Gorinchem, bij *van Dongen*, aan de Waterpoort; te Utrecht, bij *J. Goedt*, buiten de Tolsteeg poort; te Vreeswijk aan de Vaart, in den domstoren.

De aanwijzing *in loco*, wegens het eerste perceel, zal twee dagen vóór de besteding; de aanwijzing *in loco*, wegens het tweede perceel, zal eenen dag vóór de besteding geschieden, door den landmeter *B. Wisboom*, te Hardinxveld.

JUDICATURE over de middelen te water en te lande.

*** Van wegen het officie-fiskaal der convoijen en licenten bij het departement Zeeland, zijn, tegen dinsdag den 27sten van zomermaand 1809, des voordenmiddags ten elf uren, ter reale van den commissaris-generaal des Konings, voor de zaken der convoijen en licenten, [illegible] van bijlichten, voor de *vierde buitgaiste maal* gedagvaard, allen degenen, welke zouden willen komen ten beschutte en bescherme van drie-en-twintig balen koffij, gemerkt S, n°. 3, 4, 11, 14, 19, 20, 43, 66, 75, 78, 79, 84, 85, 95, 97, 103, 105, 111, 119, 120, 136, 142 en 151; drie kistjes indigo, gemerkt D, met eene 8 daar in, n°. 2, 6 en 8; twee kistjes schildpad, gemerkt X, n°. 2 en 3; drie zeilgarens katoenengaaren, gemerkt K, n°. 182, 185 en 388, in den nacht van den 8 en 9den van lentemaand 1809, door eene militaire patrouille, onder Domburg aangehaald. Idem, nog zes-en-vijftig balen suiker, gemerkt n°. 1 à 56; acht balen koffij, gemerkt n°. 57 à 64; vier balen [illegible], gemerkt n°. 65 à 68, en met twee wagens met twee paarden, mitsgaders twee geladen handgeweren, in den avond en nacht van den 16den van lentemaand 1809, door den kommandant der stad Veere en den [illegible] der convoijen en licenten aldaar, buiten gemelde stad, en [illegible] aangehouden.

*** Van wegen het officie-fiskaal der convoijen en licenten bij het departement Zeeland, zijn, tegen dingsdag den 27sten van zomermaand 1809, des voormiddags ten elf uren, ter reale van den commissaris-generaal des Konings, voor de zaken der convoijen en licenten te Zierikzee, bij affixie van billetten, voor de *eerste maal* gedagvaard alle de genen, welke zouden willen komen ten beschutte en bescherme van zeventig balen koffij, gemerkt R, n°. 1 à 3, 5 à 15, 18 à 23, 26, 28 à 30, 33, 35, 37 à 40, 42 à 45, 47, 48, 51 en 57, 59 à 61, 65, 66, 68, 69, 72 à 74, 77, 78, 80 à 90, 93 à 95 en 99; elf balen koffij, gemerkt P, n°. 3, 5, 330, 380, 462, 507, 527, 553, 556, 559, 5139 en eene baal koffij, gemerkt B, n°. 44; op den 11den van louwmaand 1809, met het brigantijn schip de *zeeleeuw*, gevoerd door schipper *H. Jongbloed*, aangebragt, en door de commissen ter recherche, aan het hoofd te Zierikzee, aangehouden, of wel op het proveu derzelver.

*** Ten overstaan van de commissaris-generaal van Z. M., tot de zaken van de convooijen en licenten, zal, op woensdag den 28sten van zomermaand 1809, des voormiddags ten 9 uren precies, op het zeemagazijn te Rotterdam, aan de meestbiedenden, vastgesteld worden, *uit quos jus habentibus*, de lading uit het kofschip, genaamd *de goede Hoffnung*, gevoerd geweest bij schipper *Hero Addia*, genomen door den franschen kaper le Tuitif, kapitein *B. Collet*, bestaande in linnen, als:

circa	100 stukken creas,
	800 dito platilles,
	300 dito bretagnes,
	555 dito bontgoed en bonten n°. 2,
	150 dito lestades,
	250 dito tekelenburgsche, osnabrugsche en pruisse,
	10 balen ruwe zijde,
	29 vatjes kwik zilver,
	2 dito droogerijen,
	24 dito blaauwsel,
	9 dito arsenicum of rotskraid,
	2 zakken wasch,
	1 vatje onbereide schrijfpennen,
	8 balen leenlip,
	9 zakken klayerzaad,
	7 balen konijnen wol,
	370 ledige zakken.

Alles bij zoodanige kayetingen, als in de gedrukte notitien zal worden aangewezen.

Iemand nadere onderrigting begeerende, adressere zich ten kantore van den vendumeester *van Beeftingh*, te Rotterdam, alwaar de goederen zijn liggende op een zolder van den West-Indischen Handel, Nieuwehaven, zuidzijde, en twee dagen vóór den verkoopdag door een ieder aldaar zullen kunnen worden genien.

*** De commis-collecteur bij de convooijen en licenten *Hendrik Hoffman Jz.*, te Zandvoort, als daartoe gequalificeerd, zal, op donderdag den 22sten van zomermaand 1809, des voormiddags ten elf uren precies, in het openbaar, aan den meestbiedende vastgesteld worden, een vischschuit, n°. 13, gevoerd geweest door *Flonis A. Molenaar*, op den 25sten van hooimaand 1808, op het strand te Zandvoort aangehaald, en door den raad van admiraliteit over de middelen te water en te lande in het koningrijk Holland, volgens sententie van den 1sten van lentemaand 1809, in name des Konings geconfiskeerd.

Iemand nadere onderrigting begeerende, adressere zich bij den commis-collecteur te Zandvoort voornoemd, alwaar de vischschuit, en het daartoe behorende, vóór de verkooping door een ieder zal kunnen worden gezien.

*** De burgemeester der stad Tilburg heeft noodig gevonden, van allen daarbij belanghebbenden, bij deze te herinneren, dat, ingevolge de bepalingen, vervat in de bekendmaking van den landdrost van Brabant, van den 7den van hooimaand 1809, de jaarmarkt, welke alsdan plag gehouden te worden, voortaan zal gehouden worden dingsdag na den 13den van zomermaand.

Tilburg, den 24den van zomermaand 1809.

De burgemeester voornoemd,
M. C. VAN DOORNE.

BIJ HET BUREAU DER KONINKLIJKE COURANT, te *Amsterdam*.